

Fra Amager.

St. Magleby. — Dragør.

Saa nær end Amager ligger ved Hovedstaden, saa at lige ved dens Tærstel, saa er denne ejendommelige og alligevel en af de mest ukendte Egne af vort Land. Det lyder som et rent Eventyr, — og dog er det sandt. Amagerne har, som den fremmede Race de tilhører, forstaaet ligesom at forstaae sig mod al fremmed Raabivirking. De har med deres ejendommelige Sæder og Skikke og deres nu tildels afslagne Nationaldragt indlaget en Særtiling i den danske Folkelagrakter.

Det var Christian den II., der af Mangel paa Forsyning af Urter og Koffensager fik Amager befolket med Hollændere, og dette Gartnersfolk fik i Lobet af saa Nar Landet gjort til en stor Koffenhavn, som nu ikke alene forsyner København, men ogsaa Udlandet med Koffenurter.

— St. Magleby blev den By, som blev det egentlige Amagers Kærne. Her slog de første Hollændere sig ned, og Byen blev deres fremtidige Domicil. Byen er en stor Bønderby med saa godt som udelukkende Bøndergaardene, der ligger i to Rækker tæt sammenbyggede langs Hovedlandevejen, som er brolagt indensfor Byens Omraade, dette sidste minder lidt om Købstad, men i gamle Dage har den ogsaa været Dens største By.

Kommer man herud en Sommerdag, hvor Vinden blæser indover fra Havel, staar der en syrlig duftende Em og Luft fra de mange Hvidtaalskarealer, der som et blaat, vølgender Hav omgiver én. Høst og her almindelige Kornmarker med med bugnende Afgrøde, men ellers er det Kaalen, der er Plantefongen paa Amager. Den midterste Del af Vandet er én eneste stor Kaalhavn, og herfra foregaar da den egentlige Transport af Grøntsager. Klokkerne 3 à 4 om Morgenen fører man pr. Vogn til Torvs, og her afsætter „Amagermor“ med den store Rysehat sin D's Produkter til høje Priser, — og Kaalen har givet Rigdom til Huse paa Amager. Amagerbonden sidder med Tusinder af blanke Kroner paa Kistebunden. Al den Medbør og de allehaande Begunstigelser, som i Snevoldskongernes Tid er bleven det fremmede Folkeskærd til Del, har i høj Grad bidraget til Udviklingen af Folkets Ejendommeligheder. Den gamle Amagerbonde kan være af-

byder et sjældent smukt Folkestue, og hvor da ogsaa Københavnere i Massevis strømmer ud for at studere Folkeliv. Fastelavnsmandag er den

stykke i Danmark. Kun en eneste ordentlig Hovedgade fører gennem Byen ned til Havnen, ellers er det smaa trange Gader med Rendeftenen midt i Gaden, der snor og krummer sig igennem en Labyrinth af smaa uanselige Huse. Kommer en Fremmed herind, farer han tidt vild og kan daarligt nok finde ud igen. Brolægningen er gruffuld og toppet og afgiver med dens mange Huller og Fordybninger en lærkommen Andedam for de snarende Flokke af Gæs og Vænder, som under endeløs Skræppen vader omkring overalt i Byen. En eneste stor Andegaard er Byen. De mange Stræder bærer Københavnske Gadenavne, men det er ogsaa det eneste, der minder om Hovedstadens Nærhed. Dragør er en meget gammel By, der end-

store Fjerdag, hvor „Katten slaas af Tonden“, og hvor da store festlige Optog med Musik i Spids-

nu administreres og regeres efter ældgamle Vedtægter. I Spidsen for Byens Raad staar en Foged. Byen har sin Oprindelse langt tilbage i Tiderne, da Bybællerne drev Skibsfart og Handel, og da Sildefangsten var paa sin Højde, nu er Fiske-riet af ringe Betydning i Sammenligning med før. Lodseriet har givet mange Penge til Byen; i gamle Dage var det kun saa Skibe, der uden Lods turde passere Farvandet herudfor, nu er ogsaa det kun en Saga, og for nogle Aar siden blev største Parten af Dragør-Lodserne afstedigede med Pension. — En Del nye, moderne Huse og Villaer har rejst sig herude i de senere Aar, der er kommen lidt mere Fart i Byen. Den har nu i mange Aar forsværet spejdet efter Turister og Badegæster. Kun langsomt og sparsomt er de tomme, dog har den nye Bane bragt en Del Vandliggere herud. Der er ogsaa frejst og fundt at bo herude, men der er gjort alt for lidt for at forskønne det i Forvejen triste Landstrib, der savnes Stov herude, der kan afgive Lø og flabe den Idyl, der mangler. Over Sundet ser man over til Sverrig, og her ser man tydelig Limhamn med dens store Kalkværker ud mod Havel.

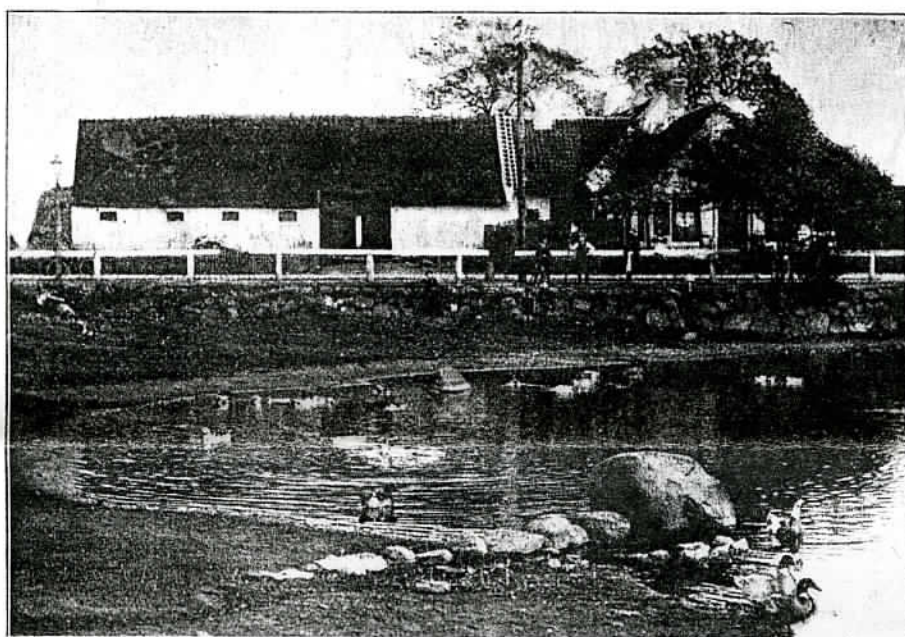
Havnen med dens mange smaa Baade og Fartøjer er noget af det køneste i Dragør, herude rører sig Byens egentlige Liv, her drostes Byens Ryt, og her spindes mangen en „Skipperende“.

En løn Sommerdag kommer man her og gaar ud paa en af de to lange Havnefajere, og sætter sig yderst ude paa en Bænk. Man har da den dejlige, friske Havbrise fra det spejlblanke Øresund. Store Skibe passerer forbi derude i Drogden og gi'r én Udlængselstanker, der snart igen forsvinder ved Lyden af nogle jagte, kaldende Kluf fra en lille Bølge, der mumtrer sig mellem Bolværkets Planter og Stene.

Parti fra St. Magleby.

(Stenders Forlag, Ceneret.)

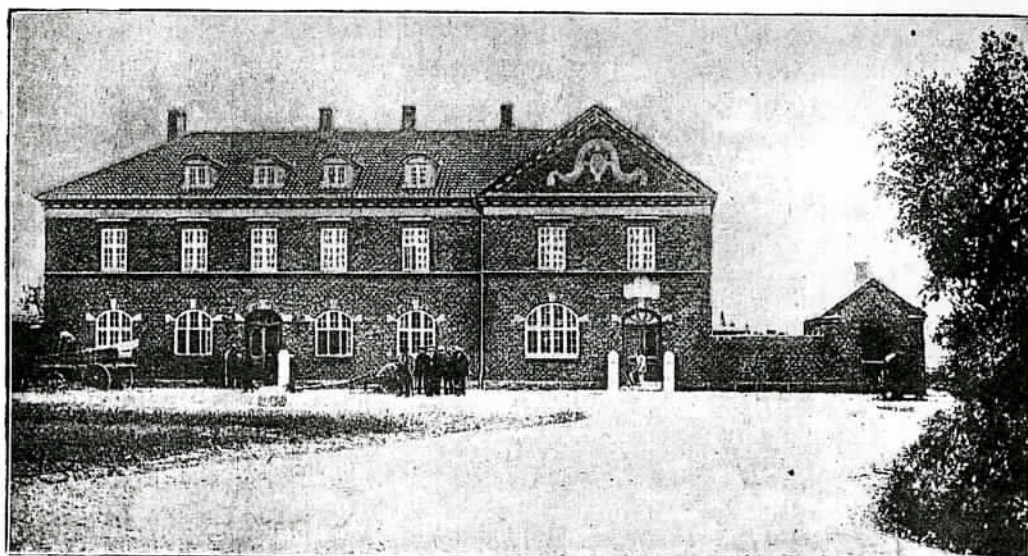

Ved Gadekæret i St. Magleby.

(Stenders Forlag, Ceneret.)

sen drager rundt fra Gaard til Gaard. Der drifles ved saadanne Vejliggheder tæt, og oftest over

for lidt for at forskønne det i Forvejen triste Landstrib, der savnes Stov herude, der kan afgive Lø og flabe den Idyl, der mangler.

Jærnbanestationen i Dragør.

(Stenders Forlag, Ceneret.)

Maade. — Paa Sydspidsen af Amager ligger Dragør, en Skipper og Lodsbj. Er selve Amager noget for sig selv, saa er Dragør, som By betragtel, det endnu mere. Den har intet Side-

derude i Drogden og gi'r én Udlængselstanker, der snart igen forsvinder ved Lyden af nogle jagte, kaldende Kluf fra en lille Bølge, der mumtrer sig mellem Bolværkets Planter og Stene.

— Eller man gaar herude en Sommeraften, ovenpaa en varm Dag, — da Maanen spejler sig i Sundet, og de mange Glimt og Lysreflekser fra Thyrene langs Stranden blinker i Mørket, — naaet op i Byen igen hører man brudte Stumper af Vægtervisen, — det er den gamle Natvægter, der endnu gaar i Dragør — sandelig, Byen kan sove trygt.

Syd for Byen, ud for Stranden findes en langstrakt Høj, der siges at være en Rest af en Skanse fra Krigen med Engländerne. — Her nedenfor ligger Byens Badehotel. Af industrielle Virksomheder herude kan nævnes Væveriet, der beskæftiger en Del Mennesker.

Som Endestation for Amagerbanen har Dragør en ny smuk Banegaard, bygget i ren dansk Stil, og beliggende i fornem Afstand fra Byen. Den lille Bane har ikke formaaet at tilføre Byen synligt nyt Liv. En lille Strøm af Københavnerne fører den herud om Sommerdage, — det er hele dens Betydning — og selve det øvrige Amagerland er den ogsaa saa godt som oversludig for; — og de mange gylde Forhaabninger, under hvilke den blev aabnet, er vist forlængst rogne i Luften.

U n f e r.

Gamle Dages Slavehandel.

Tiderne flister og Menneskenes Anskuelse med dem. Selv om den Moral, der praktiseres i vore Dage, ikke altid er af en saa ophøjet Bestaendighed, er det dog saaledes, at Menneskene i Almindelighed generer sig ved at vedkende sig Anskuelse, som dem, der hævedes i Middelalderen. Den Gang ansaaes saaledes Slavehandelen for en baade tilladelig og prisværdig Forretning, og mange af Datidens rigeste og mest ansete Personer var ad denne Vej komne til deres Rigdom. Ja, man saa ligesom op til en tapper og driftig Slavejæger.

Hvem der i vore Dage besøger det skønne Venedig, tænker sjældent paa, at netop denne By var en af Hovedmarkedsplasserne for Middelalderens Slavehandel.

Sprøverflibene, som krydsede i det sorte Hav og i Middelhavet, og som røvede Mennesker paa Grækenlands, Lilleasiens og Afrikas Kyster, transporterede hvert Aar en Mængde Slaver til Venedig og Genua — Folk af meget forskellige Race og Tungemaal. I saa Henseende gjorde man ingen Forskel. — Marfusspladsen i Venedig, der har Ry for at være det skønneste Torv i Verden, og hvor nu de mange

fremmede, der aarlig besøger Venedig, ser Duserne blive fødede, var det egentlige Slavetorb. Køb af Slaver og Slavinder var ingen blot og

50,000 Gulddukater — en mægtig Sum for de Tider. I denne Tid folgtes der hvert Aar i Venedig gennemsnitlig 10,000 Slaver. En stor Del af dem gik saa videre fra Venedig til Pisa og Florents og andre norditalienske Byer.

Af et Dokument fra Byen Lucca fra Begyndelsen af det 15. Aarhundrede fremgaar det, at af 165 Fødsler var kun de 16 Børn af fri Borgerinder; 94 blev betegnet som: Herkomst ukendt, og 55 som Slavebørn. De sidste var mest af tartarisk eller mongolsk Afstamning.

Disse Omstændigheder forklarer den ejendommelige Omstændighed, at man i vore Dage ved videnskabelige Maalinger har fundet en Mængde Mennesker med mongolsk Ansigtss- og Hovedform netop i Venedig og nærmeste Omegn. Der kan næppe være Tvivl om, at disse er Efterkommere af de Slaver, som fra andre Verdensdele slæbtes til Venedigs store Slavemarkeder.

Torvet i Dragør.

(Stenders Forlag, Ceneret.)

Den bar Lüksus, som kun de mere velstaaende mente at kunne tillade sig. Enhver Borgerfamilie, der

Omegn. Der kan næppe være Tvivl om, at disse er Efterkommere af de Slaver, som fra andre Verdensdele slæbtes til Venedigs store Slavemarkeder.

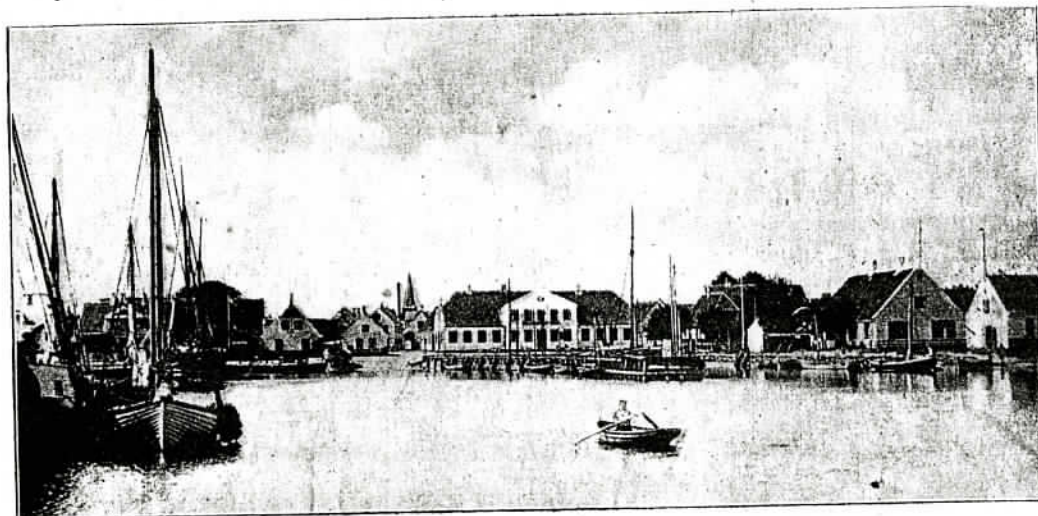
Gade i Dragør.

(Stenders Forlag, Ceneret.)

var saaledes stillet, at den kunde holde Tjende, købte sig en Slave eller en Slavinde.

læge, Dr. A. Lorand, der fornylig har udsendt en Bog, der giver en ypperlig Vejledning i dette vigtige Spørgsmaal.

Det er ikke mindst Sorger og Bekymringer, der bidrager til at forlorde Menneskenes Liv, siger Dr. Lorand. De nedseter vor Modstandskraft, generer vor Nattesøvn og svækker Appetitten. Enhver kender Eksempler herpaa, om ikke fra sig selv, saa fra sin Omgangskreds. De, som altid jamrer og beklager sig ser mindst ti Aar ældre ud, end den der tager Tilværelsen med Sindssro og saavidt muligt lader hver Dag have nok i sin Plage. Der er uhyre mange Mennesker, som plager sig selv og sine Omgivelser til ingen nytte.

Dragør Havn.

(Stenders Forlag, Ceneret.)

Der var i Venedig en Slags Told paa Tilførsel af Slaver; og i Aarene 1414—1423 bragte den Venedig en Indtægt af ikke mindre end

te. De frygter dit og de frygter dat, og saa er det i mangfoldige Tilfælde Bekymringer, som de i høj Grad kunde have sparet sig. Nævnlig gæl-